

Sveriges riksbank
Direktionen

Datum 2009-03-02
Dnr 32-2008-0578

Riksrevisionens granskning av Sveriges riksbank 2008

Inledning

Riksrevisionen har granskat Sveriges riksbanks årsredovisning, beslutad 2009-02-05, för räkenskapsåret 2008. Riksrevisionen har 2009-02-06 avgivit revisionsberättelse avseende Sveriges riksbank för 2008.

Syftet har varit att bedöma om redovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut. Revisionsberättelsen var enligt standardutformning vilket innebär att Riksrevisionen funnit årsredovisningen i allt väsentligt ge en rättvisande bild av verksamheten. Riksrevisionen har även tillstyrkt ansvarsfrihet för Sveriges riksbanks ledning.

Utöver vad som framgår av revisionsberättelsen vill Riksrevisionen fästa direktionens uppmärksamhet på nedanstående iakttagelser och framföra nedanstående rekommendationer. Riksrevisionen har, liksom tidigare år, för avsikt att som en del av nästa års årliga revision följa upp hur banken internt t.ex. genom olika beslut agerar till följd av att ha tagit del av och dragit egna slutsatser efter Riksrevisionens avrapportering.

Företrädare för Riksrevisionen var närvarande vid direktionens sammanträde 2009-02-05 och framförde därvid det huvudsakliga innehållet i föreliggande rapport.

Uppföljning av åtgärder till följd av föregående års rapport

Riksrevisionen har, liksom tidigare år, som en del av detta års revision gjort en uppföljning av bankens åtgärder med anledning av de

rekommendationer som Riksrevisionen lämnade avseende årsredovisning och internkontroll föregående år. Riksrevisionens allmänna uppfattning är att banken beaktat dessa rekommendationer i sitt arbete. Beträffande planerade förändringar av organisation avseende intern kontroll har vissa åtgärder påbörjats men ännu ej slutförts.

Behov av att definiera begrepp avseende finansiell stabilitet och förtydliga förutsättningar

Riksrevisionen har under året granskat Riksbankens arbete gällande ett säkert och effektivt betalningsväsende samt dess redogörelser för detta i olika sammanhang, i syfte att bättre kunna granska den återrapportering som sker i årsredovisningen för 2008. Genomgångar har sålunda gjorts av årsredovisningen för 2007, tidiga utkast till årsredovisningen för 2008 samt de båda stabilitetsrapporterna publicerade 2008. Vidare har ett antal intervjuer genomförts med Riksbankens avdelning för finansiell stabilitet och kompletterats med intervjuer med Bank of International Settlements och Europeiska Centralbanken.

Riksrevisionens bedömning är att återrapporteringen i avsnittet om ett säkert och effektivt betalningsväsende i årsredovisningen för 2008 i allt väsentligt är rättvisande. Riksrevisionen har emellertid gjort iakttagelser inom detta område vilka föranleder vissa framåtriktade rekommendationer.

En iakttagelse är att definitioner av viktiga begrepp inte på ett helt klart och explicit sätt framgår i texterna. För många av de viktiga begreppen ges implicit, och i några fall explicit, beskrivningar av vissa aspekter. Emellertid är många begrepp som exempelvis finansiell stabilitet, motståndskraft, finansiellt system, etc. inte helt klart och explicit definierade.

En ytterligare iakttagelse är att förutsättningar, exempelvis avseende intjäningsförmåga och kreditförluster, för Riksbankens slutsatser och bedömningar inte på ett helt klart och explicit sätt framgår i texterna.

Vidare saknas en explicit redogörelse för hur sammanvägningen till Riksbankens samlade bedömning av den finansiella stabiliteten gjorts.

Därför finns risker för tolkningssvårigheter avseende Riksbankens slutsatser och bedömningar.

Riksrevisionen rekommenderar Riksbanken att genom definitioner och på annat sätt tydligöra begrepp och förutsättningar samt sammanvägningen till Riksbankens samlade bedömning av den finansiella stabiliteten.

Riksrevisionen har muntligen informerats om att ett arbete med att ta fram en förklarande skrift om finansiell stabilitet avses genomföras inom Riksbanken.

Riksrevisionen rekommenderar vidare Riksbanken att överväga hur olika sätt att prognostisera intjäningsförmåga och kreditförluster skulle kunna förbättra Riksbankens arbete för att främja finansiell stabilitet.

Avsaknad av rättsligt utlåtande om utländsk rätt

Riksrevisionen har granskat de likviditetsstöd som Riksbanken gett med stöd av 6 kap. 8§ i riksbankslagen samt pantar som Riksbanken erhållit som säkerhet för dessa.

I ett flertal fall under hösten, då Riksbanken vidtog åtgärder i syfte att utan dröjsmål främja finansiell stabilitet, fick Riksbanken anledning att förhålla sig till regelverk och praxis avseende säkerheter för lämnade lån. Riksrevisionen har gjort en genomgång av två fall av likviditetsstöd avseende detta.

Riksrevisionen har iakttagit att Riksbanken enligt uppgift inte kunnat inhämta externt rättsligt utlåtande gällande tredjemans pant från utländskt bolag och därigenom utsatt sig för risk att fatta beslut på felaktigt underlag.

Varken denna rapport, med iakttagelsen ovan, eller revisionsberättelsen innebär att Riksrevisionen föregripit domstolars eller andra beslutsinstansers bedömningar vid eventuella rättsliga prövningar.

IT-stöd

Riksrevisionen har, med hjälp av konsult, som ett led i granskningen av tillgångsförvaltningen även granskat den interna kontrollen i redovisningen av finansiella transaktioner i systemet SimCorp Dimension. Riksrevisionen har gjort vissa iakttagelser som framgår av bifogade sekretessbelagda rapport.

Riksrevisionen rekommenderar Riksbanken att ta ställning till noteringarna i konsultrapporten.

Ansvarig revisor Filip Cassel har beslutat i detta ärende.
Uppdragsledare Anders Herjevik har varit föredragande.

Filip Cassel

Anders Herjevik

Kopia för kännedom:
Riksbanksfullmäktige